

Om at bede - et ord til tiden

Morten Kvist

Det vil i denne tid være et savn for mange mennesker, at de må undvære gudstjenesten som en hjælp til at bede. Det kan svært at få det gjort alene med sig selv; her kan gudstjenesteritualet træde til, men desværre ikke lige i øjeblikket. Bøn er imidlertid en væsentlig del af et kristent liv, hvad Jesus gør opmærksom på ved flere lejligheder. Ved en af disse lejligheder lærer han disciplene en bestemt bøn, Fadervor, som derfor er blevet kristendommens vigtigste. Og han lærer dem at bede alene.

Vi skal først bemærke optakten til Fadervor. Jesus siger: *"Jeres fader ved, hvad I trænger til, endnu før I beder ham om det."* Man kunne finde på at spørge: "Hvad skal så man bede for? Hvis Gud ved det hele i forvejen?"

Man skal bede, fordi bøn er en erkendelsesproces og en stadig øvelse i at lægge sit liv i Guds hænder. Det er ikke Gud, der trænger til vore bønner, men mennesker, der trænger til at høre Gud. Det er ikke Gud, der trænger til at ændre sin vilje, men mennesker, der trænger til at kunne gøre Guds vilje. Det er vores egen vilje, der skal blive mindre, så at Guds vilje i os kan blive større.

At bede Fadervor er derfor det første skridt mod frihed. Det kan ske uden anstrengelse, uden indædthed, uden råb og skrig, uden besværgelser og vanskelige ritualer, men blot ved at sige ordene, i stilhed, højt for sig selv eller sammen. Gør man det, vil man opdage, at hænderne omtrent folder sig selv, og at intensiteten vil stige fra gang til gang, og snart er man nærværende i bønningen.

Inde i bønningen er det så ikke en opgave at lægge sit liv i Guds hænder, for så ville det jo netop ikke være at lægge sit liv i Guds hænder. Det ville være noget, vi selv gjorde og billedligt talt vore egne hænder, vi lagde os i. At lægge sit liv i Guds hænder, lærer vi af Gud i bønningen, skønt det lyder selvmodsigende. Men vi har fået bønningen, for selv at kunne begynde et sted, for at kunne træde ind i et rum, hvor Gud lærer os at lægge vort liv i hans hænder, idet det sker. Bønnens opfyldelse, at give slip på sig selv, er et mysterium. Det er naturligt at stritte imod, for mysteriet er både frastødende og tiltrækkende. Derfor er det tilsvarende vigtigt, at vi kan have tillid til (dvs. tro på), at den vilje, som vil omforme vort hjerte, er en faderlig vilje, og at dens styrke er kærlighed. Således er bønnens første ord da også 'Vor fader'.

Gud, vor Fader, ved allerede, hvad vi trænger til! Derfor beder vi heller ikke om konkrete ting eller løsninger på det ene eller andet i Fadervor. Vi beder om, at Guds kærlige, faderlige vilje vil ske, fordi vi ofte står i vejen for den. Vi beder om, at hans rige vil komme, fordi vore riger brydes ned, og fordi vi derfor har brug for at stå i en anden tjeneste end vores egen, når vi bygger op. Vi beder om det daglige brød, fordi vi uden brød intet er bevendt, og fordi brødet ikke er en selvfølge. Vi beder om syndernes forladelse, fordi vi ikke bare kan beslutte at tilgive hinanden, og vi beder om at blive fri fra det onde, fordi vi kender det onde alt for godt.

Vi kan dog også bede mere konkret, f.eks. at blive fri for sygdom, frygt og ensomhed, at bevare vore børn, at vi bliver i stand til at gøre et eller andet, at ens ægtefælle vil blive ved med at elske én etc., men det er bønner i lyset af Fadervor som den første og vigtigste bøn. De andre, mere private bønner skal man bestemt ikke afholde sig fra. De er netop i lyset af Fadervor udtryk for de personlige vanskeligheder, ønsker, fornemmelser m.v., som efter ens egen følelse enten hæmmer eller fremmer Guds rige, altså at kunne lægge sit liv i Guds hånd.

Vi ved ikke meget om den kommende tids prøvelser. Netop derfor skal vi øve os i at bede, så at vi på rette vis kan tage imod, hvad der kommer. Vi møder ikke prøvelserne forudsætningsløst. At kunne bede er en sådan forudsætning. Den vil hjælpe os til at skelne væsentligt fra uvæsentligt og dermed sætte kræfterne ind de rigtige steder.